

Znak: *DSOZ.401.2029.2019*
2021.124027.MEM

Warszawa, 13.05.2021

**Pan
Adam Niedzielski
Minister Zdrowia**

**Sprawozdanie z realizacji w okresie 2019-2020 r. programu pilotażowego opieki nad
świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej**

Szanowny Panie Ministrze,

na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia¹ od lutego 2019 roku na terenie województwa dolnośląskiego i świętokrzyskiego, Narodowy Fundusz Zdrowia realizuje program pilotażowy opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej. Od grudnia 2019 roku, zgodnie z rozporządzeniem zmieniającym² Ministra Zdrowia, pilotaż objął także województwo podlaskie i pomorskie. Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku - jako Wojewódzki Ośrodek Koordynujący, działający na terenie województwa pomorskiego, przystąpił do programu od 1 kwietnia 2020 r.

Na podstawie danych przekazanych z Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących w poszczególnych województwach oraz Oddziałów Wojewódzkich NFZ za okres od 1 lutego 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. wynika, że:

- 1) W związku z brakiem sprawozdawczości z okresu przed realizacją pilotażu w obszarach organizacji, jakości i efektów opieki onkologicznej, w zakresie danych zgodnych z rozporządzeniem MZ, brak jest możliwości oceny skuteczności programu;

¹ Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej z dnia 13 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2423 ze zm.)

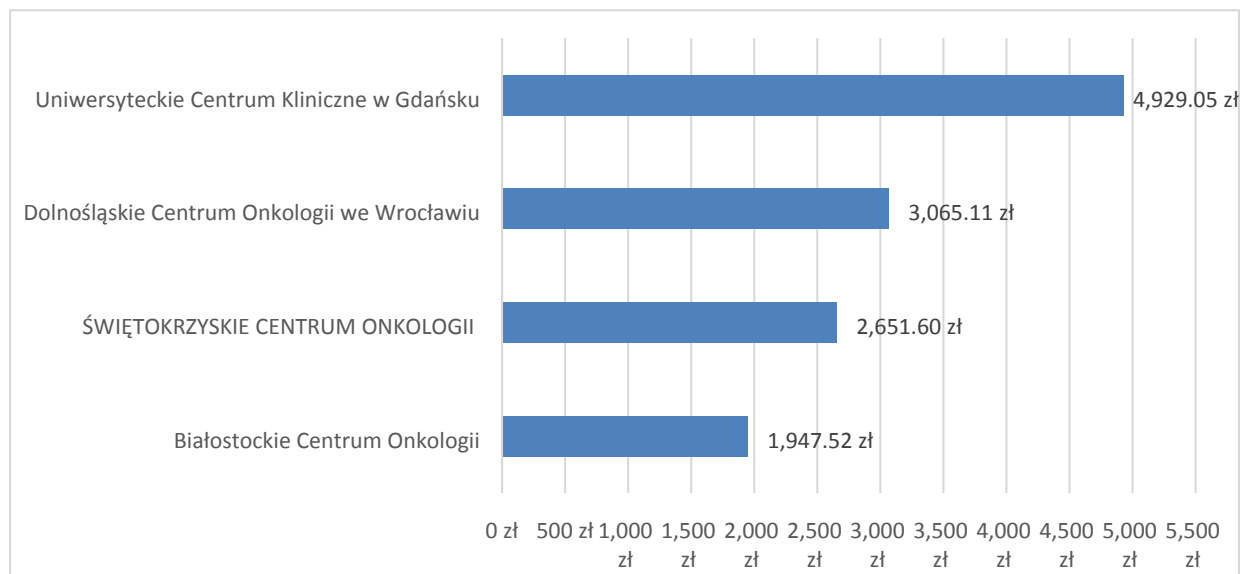
² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie program pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1902)

- 2) Pomimo obecnej sytuacji epidemicznej, diagnostyka i leczenie pacjentów onkologicznych w ramach sieci onkologicznej, odbywała się bez zakłóceń, w możliwie jak najkrótszych terminach, we wszystkich województwach realizujących przedmiotowy pilotaż;
- 3) Zgodnie z cotygodniowymi raportami, dotyczącymi ilości wyrażonych zgód pacjentów, przekazywanych przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące do Centrali Narodowego Funduszu Zdrowia stwierdza się, że do pilotażu zostało włączonych 14 695 świadczeniobiorców, co stanowi wzrost o ok. 40% w stosunku do zaplanowanej liczby pacjentów tj. 10 500 osób z rozpoznaniem nowotworu złośliwego wg klasyfikacji ICD-10: C18-C20, C34, C50, C56, C61, D05 i C78.0. Zwiększenie planowanej liczby pacjentów wskazuje na pilną potrzebę wprowadzania nowych rozwiązań, usprawniających opiekę onkologiczną, która wpłynie na jakość i skuteczność leczenia;
- 4) Łącznie na realizację programu pilotażowego od początku jego trwania wydano 156,57 mln zł (w tym, 29,59 mln zł stanowi koszt, wynikający z zastosowania współczynników korygujących, określonych w § 11 ust 3 rozporządzenia). Poniesiona kwota 29,59 mln zł stanowi 61,6% udziału kwoty całkowitych kosztów pilotażu oszacowanych na 48 mln zł;
- 5) Sumaryczna wartość rozliczonych świadczeń opieki zdrowotnej, udzielonych pacjentom w ramach pilotażu od początku jego trwania wyniosła w poszczególnych województwach:
 - dolnośląskim – 91 244 364,78 zł,
 - świętokrzyskim – 35 452 416,36 zł,
 - pomorskim – 18 760 483,94 (od 1 kwietnia 2020 r.)
 - podlaskim - 11 116 330,68 zł.

W tym, wartość świadczeń wynikająca z zastosowania współczynników korygujących, o których mowa w §11 ust. 3 rozporządzenia, kształtowała się odpowiednio w województwie:

- dolnośląskim – 16 430 661,59 zł,
 - świętokrzyskim – 7 113 844,04 zł,
 - pomorskim – 3 976 311,26 (od 1 kwietnia 2020 r.)
 - podlaskim – 2 066 362,30 zł.
- 6) Średni dodatkowy koszt udziału pacjenta w programie pilotażowym opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej w podziale na Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2020 r. kształtuje się następująco:

Rys.1

źródło: dane sprawozdawane przez oddziały wojewódzkie NFZ wg stanu na 16.02.2021 r.

- 7) Realizacja wielodyscyplinarnych zespołów terapeutycznych dla świadczeniobiorców objętych pilotażem jest zapewniona przez wszystkie ośrodki realizujące opiekę onkologiczną w ramach programu³. Analiza danych wskazuje, że średnia liczba zwoływanych wielodyscyplinarnych zespołów terapeutycznych na jednego pacjenta ośrodka wynosi 1, czyli tyle samo co podczas leczenia w ramach DILO.

Zgodnie z założeniami pilotażu organizacją wielodyscyplinarnych zespołów terapeutycznych dla pacjentów zajmują się wojewódzkie ośrodki koordynujące oraz ośrodki współpracujące II poziomu, natomiast zapewnieniem świadczeniobiorcy takich zespołów – ośrodki współpracujące I poziomu.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia⁴ świadczeniodawca udzielający świadczeń gwarantowanych w trybie hospitalizacji i hospitalizacji planowej, realizujący terapię na podstawie karty diagnostyki i leczenia onkologicznego⁵, jest także zobowiązany do realizacji przez wielodyscyplinarny zespół terapeutyczny konsylium dla każdego pacjenta w celu ustalenia planu leczenia onkologicznego.

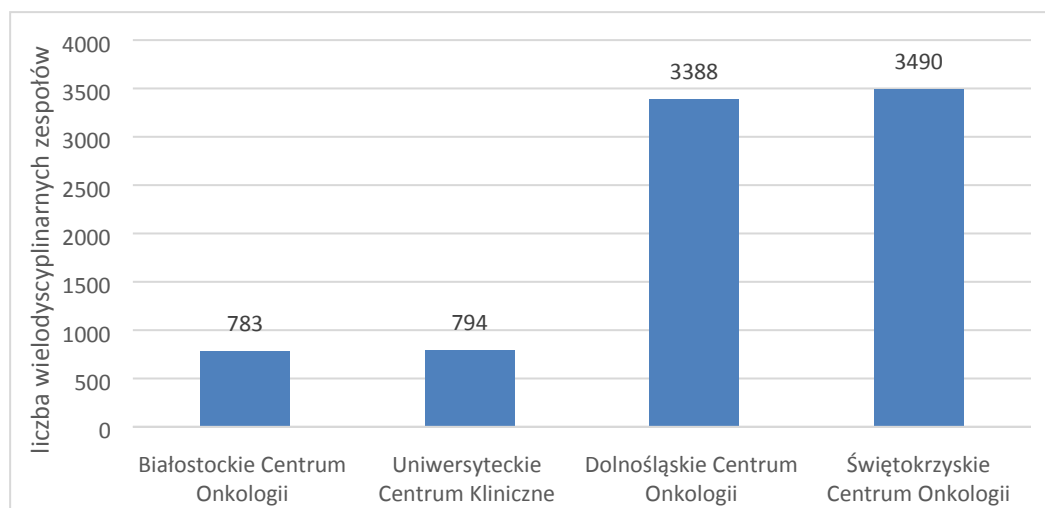
³ § 7 Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej z dnia 13 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2423 ze zm.)

⁴ § 4a ust.1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz.U. z 2021 r. poz.290)

⁵ §32a ustawy z dnia 27sierpnia2004r.o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2020 r., poz. 1398 ze zm.)

Liczbę zwołanych wielodyscyplinarnych zespołów terapeutycznych przez wojewódzkie ośrodki koordynujące w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2020 r. przedstawia rys. 2, uwzględniający fakt, że na terenie województwa podlaskiego do pilotażu Białostockie Centrum Onkologii przystąpiło od grudnia 2019 r., natomiast pomorskiego- Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku, od kwietnia 2020 r.

Rys. 2

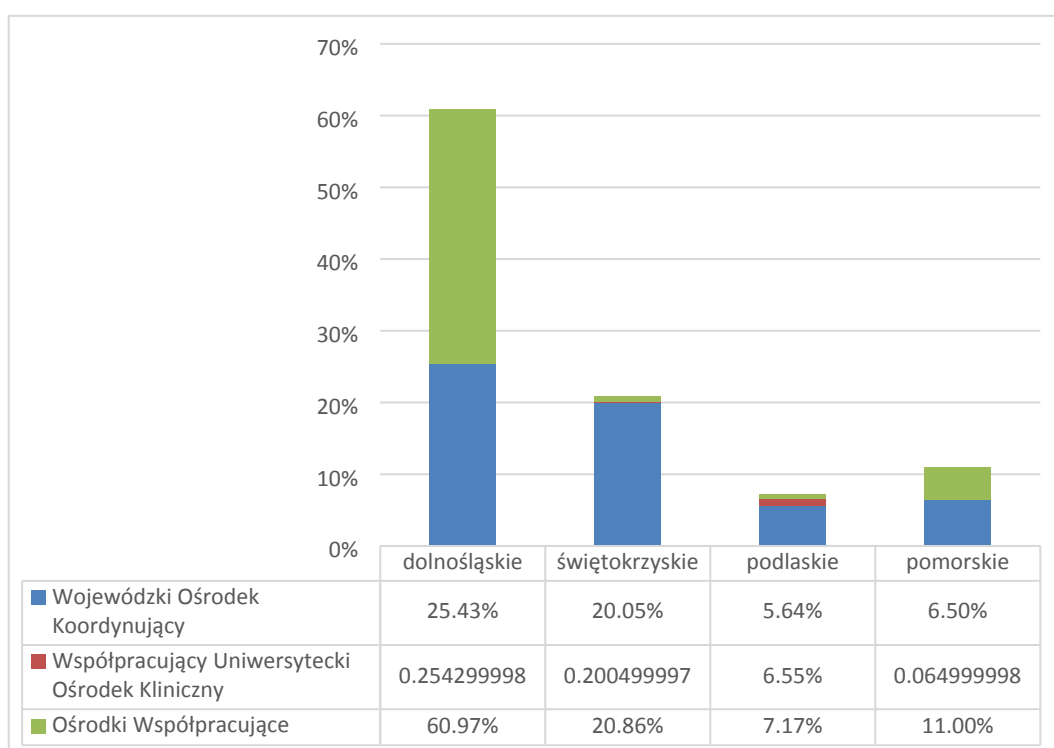
źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 16.02.2021r.

- 8) Rozszerzenie podczas realizacji pilotażu sieci onkologicznej m. in. o nowe ośrodki, spowodowało wydłużenie okresu realizacji programu. Ponadto włączenie Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących do pilotażu w różnych okresach jego realizacji, wpływa na ocenę opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej wg wskazanych w rozporządzeniu MZ mierników;
- 9) Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące, będące podmiotami leczniczymi, wyspecjalizowanymi w opiece nad pacjentem onkologicznym, posiadającymi największy potencjał w zakresie personelu medycznego, sprzętu i aparatury oraz infrastruktury, wykazują największą grupę świadczeniobiorców włączonych do programu. Wyjątek stanowi województwo dolnośląskie, gdzie udział pacjentów włączonych do pilotażu przez ośrodki współpracujące wynosi ok. 35,5% przez Wojewódzki Ośrodek Koordynujący – 25,4%. w świętokrzyskim - 20,05% (rys.3), podczas gdy w pozostałych województwach liczba pacjentów włączonych do pilotażu przez ośrodki koordynujące jest znacząco mniejsza i wynosi w:
 - pomorskim – 6,5%

- podlaskim – 5,6%

Rys.3

Odsetek świadczeniobiorców włączonych do programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej w podziale na Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące oraz Ośrodki Współpracujące, określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia, w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2020 r., opracowany na podstawie liczby zgód pacjentów na udział w pilotażu.

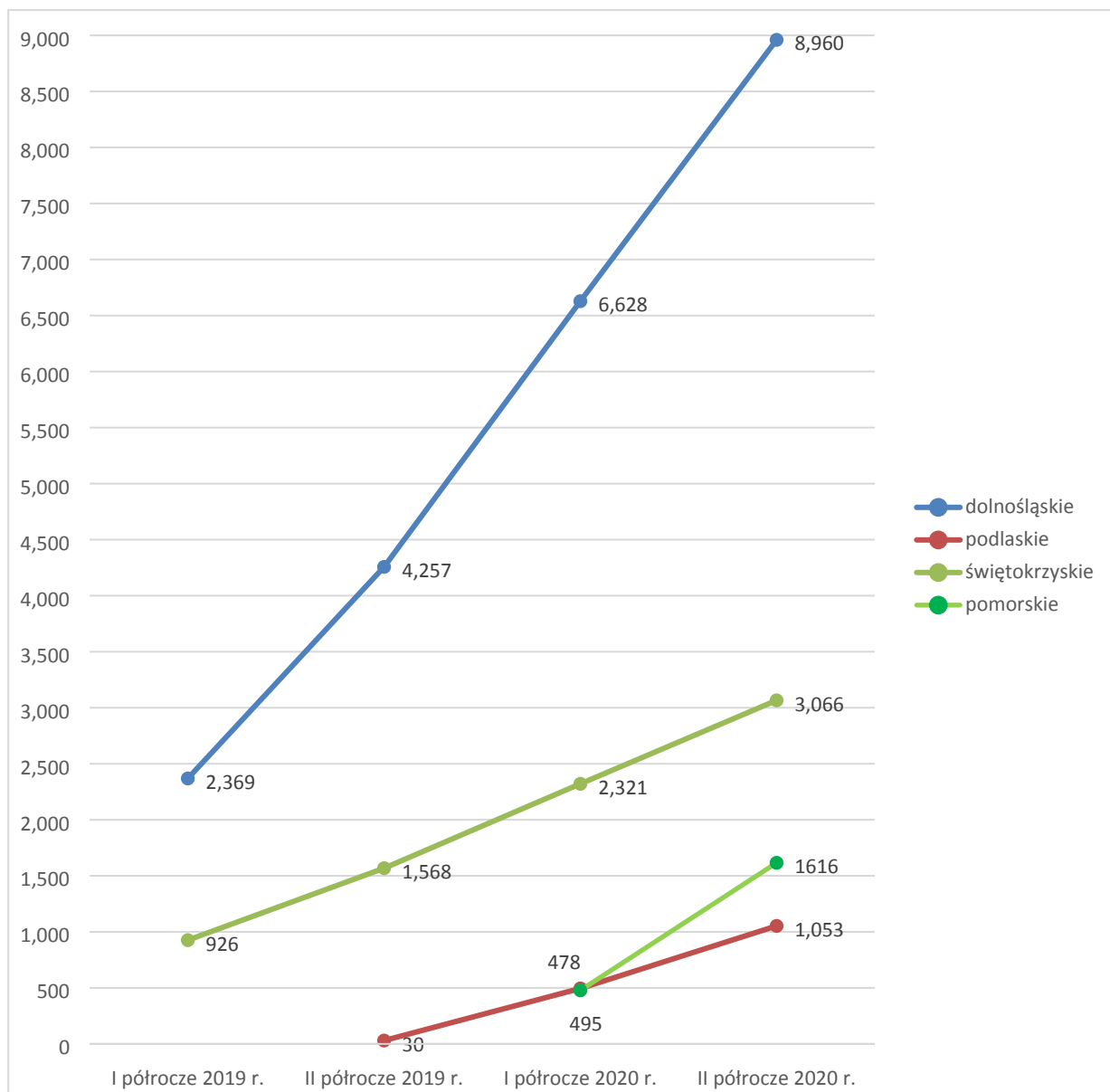

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.12.2020 r.

Na poniższych wykresach zostały przedstawione dane dotyczące liczby pacjentów, włączonych do przedmiotowego pilotażu:

Rys. 4

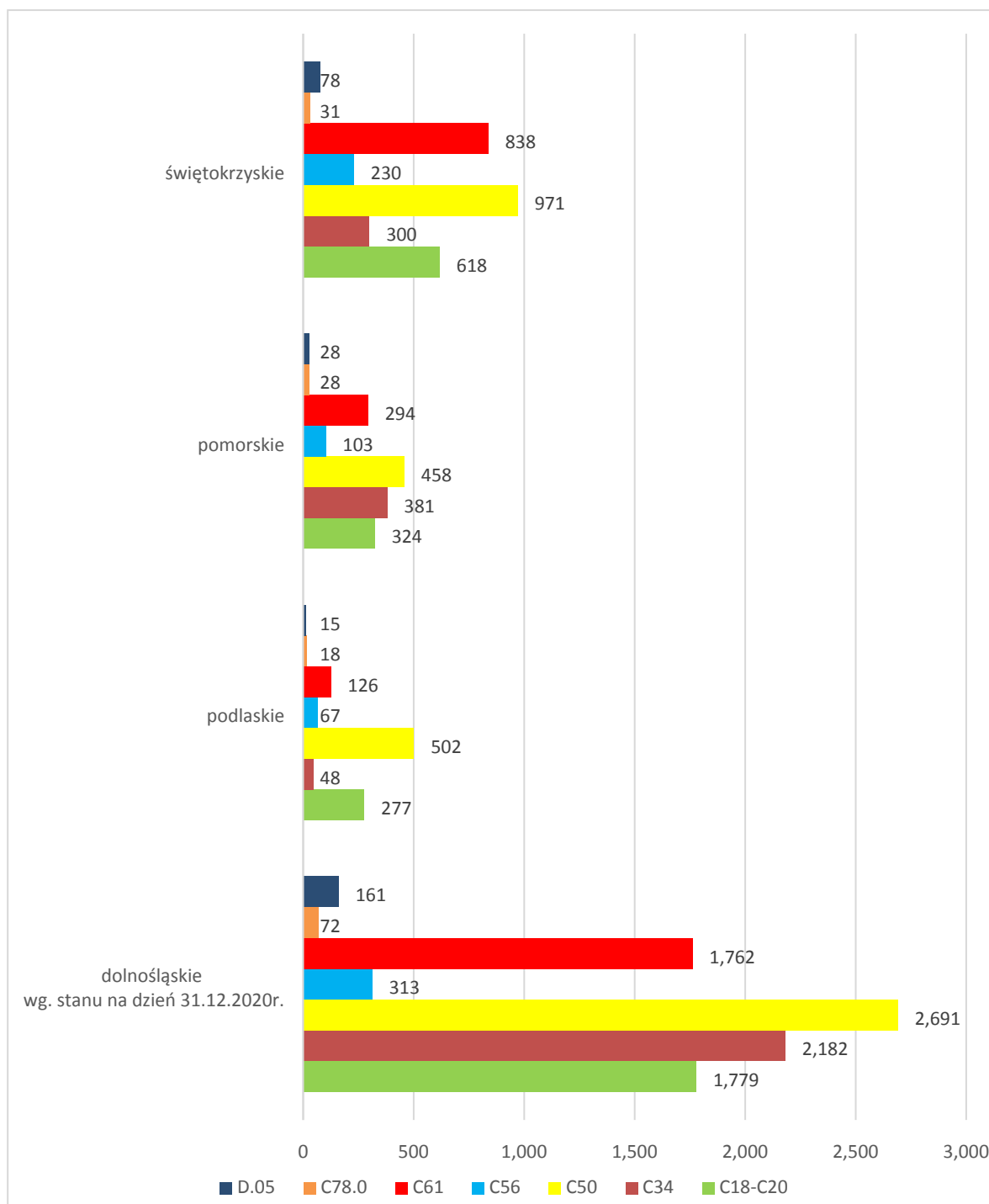
Liczba świadczeniobiorców włączonych do programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej w podziale na województwa w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2020 r., opracowana na podstawie liczby zgód pacjentów na udział w pilotażu.

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.12.2020 r.

Rys. 5

Liczba pacjentów, biorących udział w programie pilotażowym opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej, w podziale na województwa i kody ICD-10 w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2020 r., opracowana na podstawie liczby zgód pacjentów na udział w pilotażu.

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.12.2020 r.

Najczęściej leczonym nowotworem w programie pilotażowym opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej jest nowotwór piersi (ICD-10- C50) – 4 622 pacjentek, a następnie odpowiednio: nowotwór złośliwy gruczołu krokowego (ICD-10 C.61) – 3 020 pacjentów, nowotwór złośliwy jelita grubego (ICD-10 C.18-C.20) – 2 998 pacjentów, nowotwór złośliwy płuca (ICD-10 C.34) – 2 911 pacjentów.

Centrala Narodowego Funduszu Zdrowia na wniosek Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących, biorących udział w pilotażu zaktualizowała wzory dokumentacji opracowywanej w ramach pilotażu, w tym sprawozdania okresowego z działalności sieci, który uwzględnia zmienione wskaźniki i mierniki, o których mowa w §9 i §10 rozporządzenia Ministra Zdrowia⁶. Powyższe dokumenty obowiązują z mocą od 1 lipca 2020 r. Przedmiotowe zmiany zostały przekazane, skonsultowane i zaakceptowane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące.

W wyniku powyższego wprowadzono rozporządzenie MZ zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej z 18 sierpnia 2020 r.⁷ Na jego mocy w szczególności wydłużono czas trwania programu do 31 grudnia 2021 r. oraz wprowadzono możliwość aktualizacji wzorów dokumentacji opracowywanej przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące wspólnie z NFZ w trakcie trwania pilotażu, po uprzednim uzyskaniu zgody Prezesa Funduszu. W związku z powyższym nastąpiła zmiana zasad wyliczenia mierników i wskaźników w trakcie trwania pilotażu, co może wpływać na prawidłowe ich porównanie w czasie oraz ocenę realizacji programu. Wobec powyższego zobowiązano ośrodki biorące udział w pilotażu do zaktualizowania i przeliczenia mierników

od początku realizacji pilotażu.

10) Z uwagi na brak jednolitych zasad sprawozdawczości w wyliczeniach wartości świadczeń w pilotażu (w szczególności metodyki do wyodrębnienia kwoty zwiększenia z tytułu zastosowania współczynnika korygującego), wartości te są rozbieżne z danymi przekazanymi przez WOK w poszczególnych województwach z danymi, w posiadaniu których jest Fundusz. Powyższe wynika z faktu, że w systemie sprawozdawczym Funduszu gromadzone są dane dotyczące liczby świadczeniobiorców, dla których świadczenia opieki zdrowotnej

⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 27 grudnia 2018 r. w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2423 ze zm.)

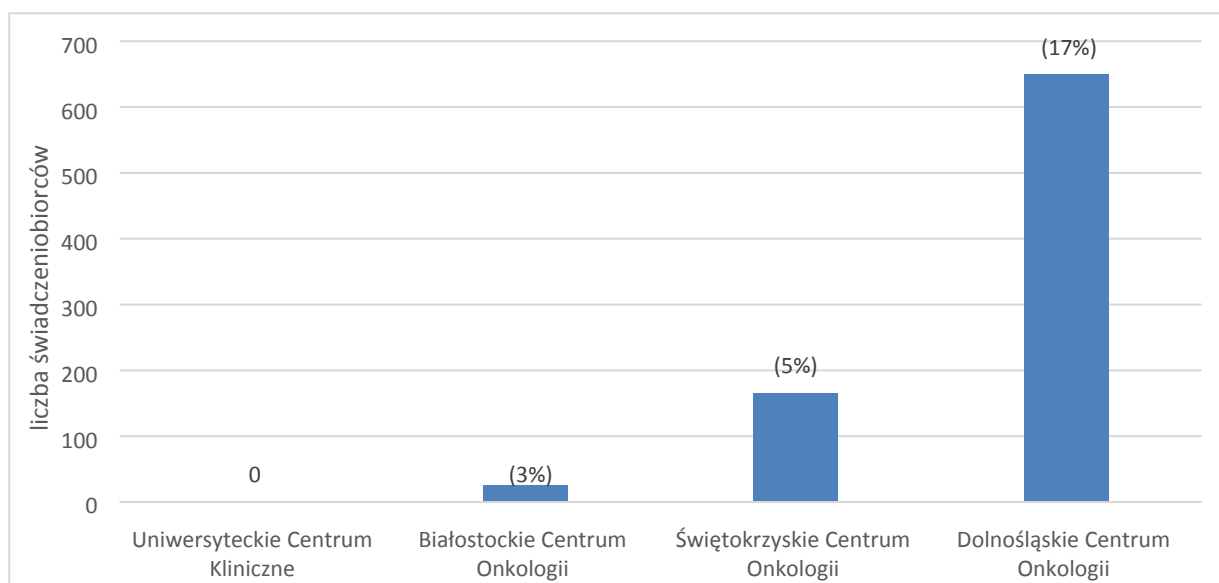
⁷ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 18 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1433)

w ramach przedmiotowego pilotażu zostały zrealizowane/ rozliczone. Natomiast ośrodki realizujące pilotaż przekazują do Funduszu informacje na podstawie zgód pacjentów na bieżąco włączanych do pilotażu. Na tej podstawie NFZ posiada aktualną informację o pacjentach biorących udział w pilotażu.

Na poniższych wykresach zostały przedstawione dane, dotyczące wybranych wskaźników realizacji pilotażu przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące:

Rys. 6

Liczba i odsetek świadczeniobiorców, u których zakończono leczenie onkologiczne w ramach pilotażu w poszczególnych wojewódzkich ośrodkach koordynujących w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2020 r., z uwzględnieniem terminu przystąpienia do pilotażu Białostockiego Centrum Onkologii - od grudnia 2019 r., natomiast Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego w Gdańsku, od kwietnia 2020 r. Z porównania danych wynika, że w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym żaden pacjent nie ukończył leczenia, natomiast najwięcej terapii zakończono w Dolnośląskim Centrum Onkologii (17%).

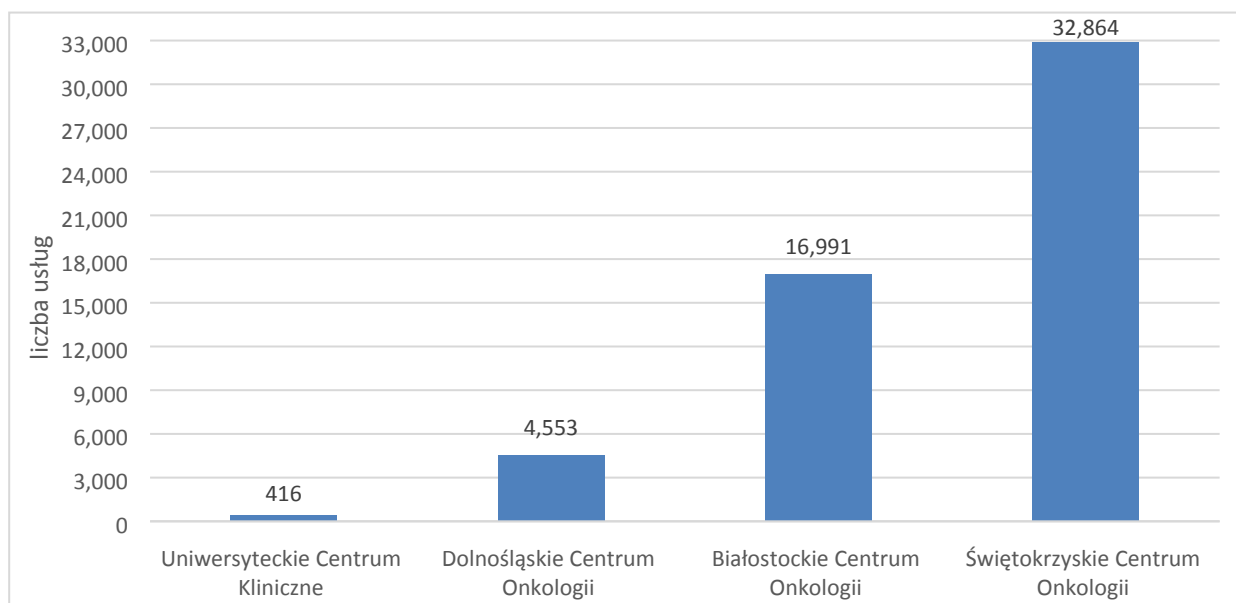

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na .16.02.2021r.

Zgodnie z przedmiotowym rozporządzeniem Ministra Zdrowia, infolinię onkologiczną dla pacjentów biorących udział w pilotażu prowadzi Wojewódzki Ośrodek Koordynujący, działający na terenie danego województwa. Na podstawie analizy danych wynika, że dane

są nieporównywalne z uwagi na fakt, że ewidencję usług w ramach infolinii onkologicznej, prowadzono wg niejednorodnych zasad. Na podstawie informacji przekazanych z WOK ustalono, że liczba usług infolinii w Świętokrzyskim Centrum Onkologii i Białostockim Centrum Onkologii obejmuje także pacjentów nieobjętych pilotażem, leczonych onkologicznie w ramach świadczeń gwarantowanych. Wobec powyższego brak możliwości wyodrębnienia liczby usług, zrealizowanych dla poszczególnych pacjentów objętych programem. Przedstawia to wykres 7.

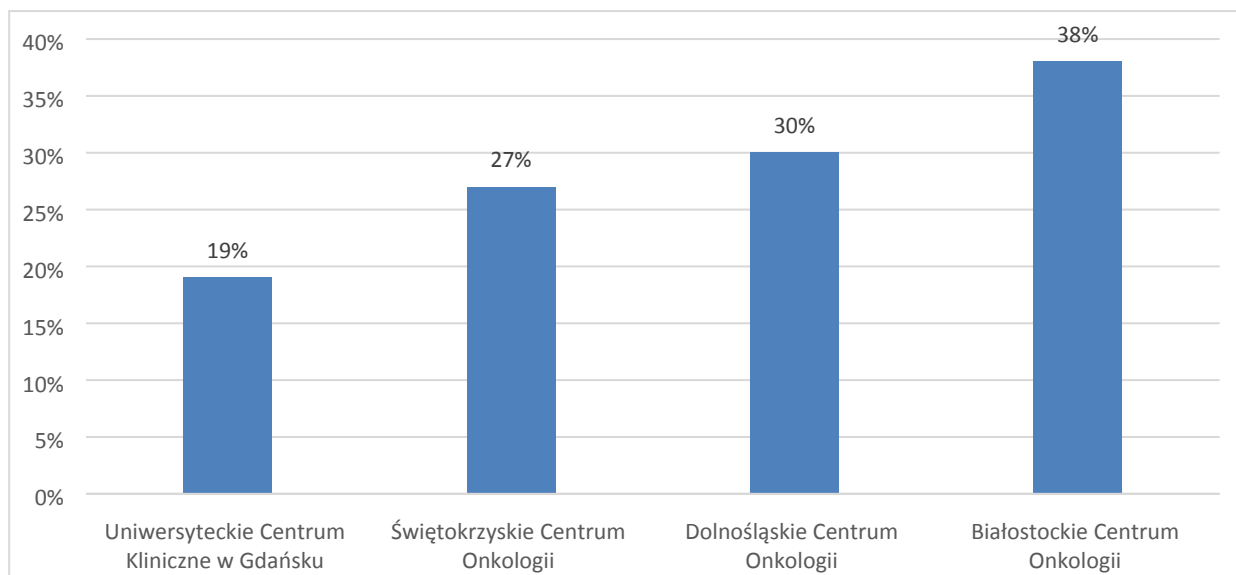
Rys. 7

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na .16.02.2021r

Odsetek wypełnionych przez pacjentów ankiet, oceny satysfakcji ze sprawowanej opieki w trakcie leczenia, w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2020 r. przedstawia wykres 8. Wyniki ankiet są nieznane dla NFZ.

Rys. 8

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 16.02.2021r

Na podstawie analizy i oceny danych przekazanych z realizacji pilotażu w 2019 r. i 2020 r., wynika, że osiągniętym efektem pilotażu jest:

- sformalizowana współpraca na podstawie zawartych porozumień między placówkami zajmującymi się leczeniem onkologicznym;
- standaryzacja dokumentacji medycznej prowadzonej w pilotażu, poprzez wprowadzenie szablonów oraz protokołów, co umożliwi w przyszłości porównanie wyników diagnostyki i leczenia pomiędzy ośrodkami w pilotażu oraz ujednolici sposób postępowania w opiece nad pacjentem w ramach sieci onkologicznej;
- objęcie pacjenta opieką już na etapie diagnostyki i leczenia przez dedykowanego koordynatora, zgodnie z rekomendacją w pilotażu opieka koordynatora powinna objąć maksimum 40 pacjentów;
- ujednolicenie standardów oceny i opisu badań histopatologicznych oraz obrazowych. Stosowanie ustandaryzowanych procesów diagnostycznych było kluczowym elementem udziału ośrodków, biorących udział pilotażu;

- wymiana doświadczeń, pomiędzy ośrodkami w sieci onkologicznej;
- uruchomienie infolinii onkologicznej dla pacjentów.

Z poważaniem,

Bernard Waśko

z up. p. o. Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

/Dokument podpisano elektronicznie/

Załącznik:

Pliki ze sprawozdaniami okresowymi za II półrocze 2020 r.